

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
GERARD HOGAN
28 päivänä helmikuuta 2019¹

Asia C-644/17

**Eurobolt BV
muuna osapuolena
Staatssecretaris van Financiën**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Hoge Raad der Nederlanden (ylin tuomioistuin, Alankomaat))

(Ennakkoratkaisupyyntö – SEUT 267 artikla – Pätemättömyys – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla – Oikeus tehokkaksi oikeussuojakeinoihin – Unionin toimea koskevan kansallisen tuomioistuinvalvonnan ulottuvuus – Asetus (EY) N:o 1225/2009 – 15 artiklan 2 kohta – Asetus (EU) N:o 723/2011 – Polkumyynnitoimenpiteiden kiertäminen – Polkumyynniltä suojautuminen – Jäsenvaltioiden kuuleminen – Asiaa koskevien tietojen käsite – Määräajan noudattamatta jättäminen)

I Johdanto

1. Käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö koskee polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 30.11.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1225/2009² (jäljempänä perusasetus) 15 artiklan 2 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklan tulkintaa sekä Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa asetuksella (EY) N:o 91/2009 käyttöön otetun lopullisen polkumyynnittullin laajentamisesta koskemaan Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, 18.7.2011 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 723/2011³ pätevyyttä. Tämän ennakkoratkaisupyyntöön yhteydessä nousee etenkin esille se erittäin keskeinen kysymys, voiko perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa säädettyjen tiettyjen menettelyllisten takeiden noudattamatta jättäminen johtaa täytäntöönpanoasetuksen kumoamiseen.

2. Ennakkoratkaisupyyntö esitettiin oikeudenkäynnissä, jossa asianosaisina ovat Eurobolt BV ja Staatssecretaris van Financiën (Alankomaiden valtiovarainsihteri) ja joka koskee polkumyynnittullien määräämistä tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnille Euroopan unioniin.

¹ Alkuperäinen kieli: englanti.

² EUVL 2009, L 343, s. 51.

³ EUVL 2011, L 194, s. 6.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Perusasetus

3. Polkumyynnitoimenpiteiden käyttöönottoa säänneltiin tosiseikkojen tapahtuma-aikaan perusasetuksessa.

4. Ensinnäkin on aiheellista kiinnittää huomiota perusasetuksen johdanto-osan 12 perustelukappaleeseen, jossa todettiin seuraavaa:

”On tarpeen määrittää, millä tavalla osapuolille olisi ilmoitettava viranomaisten vaatimista tiedoista, ja olisi järjestettävä niille hyvät mahdollisuudet esittää kaikki olennaiset todisteet ja puolustaa etujaan. Lisäksi on suotavaa määrittää selkeästi tutkimuksen kuluessa noudatettavat säännöt ja menettelyt ja erityisesti sitä koskevat säännöt, miten osapuolien on ilmoitauduttava, esitettävä näkökantansa ja toimitettava tiedot tietyssä määräajassa, jotta ne voitaisiin ottaa huomioon. Olisi myös osoitettava edellytykset, joiden mukaisesti osapuolet voivat saada muiden osapuolien toimittamia tietoja käyttöönsä ja esittää huomionsa niistä. Tietojen keräämisen osalta olisi lisäksi luotava yhteistyö jäsenvaltioiden ja komission välille.”

5. Samoin on hyödyllistä palauttaa mieleen, että perusasetuksen johdanto-osan 25 perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”Tiedot, joita jäsenvaltioille toimitetaan neuvoa-antavassa komiteassa, ovat luonteeltaan usein hyvin teknisiä ja sisältävät monimutkaisia taloudellisia ja oikeudellisia analyysyjä. Jotta jäsenvaltioilla olisi riittävästi aikaa näihin tietoihin perehtymiseen, tiedot olisi toimitettava niille asianmukaisena ajankohtana ennen neuvoa-antavan komitean puheenjohtajan vahvistamaa kokouksen päivämäärää.”

6. Perusasetuksen 13 artiklassa, jonka otsikkona on ”Kiertäminen”, säädettiin seuraavaa:

”1. Jos voimassa olevia toimenpiteitä kierretään, tämän asetuksen perusteella käyttöön otetut polkumyynnitullit voidaan laajentaa koskemaan samankaltaisen tuotteen tai siihen verrattuna vähäisiä muutoksia sisältävän tuotteen tuontia kolmannesta maasta, kyseisen vähäisiä muutoksia sisältävän samankaltaisen tuotteen tuontia toimenpiteiden kohteena olevasta maasta tai näiden tuotteiden osien tuontia. Jos voimassa olevia toimenpiteitä kierretään, polkumyynnitullit, jotka vastaavat enintään 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti käyttöön otettua jäännöspolkumyynnitullia, voidaan laajentaa koskemaan sellaisista toimenpiteiden kohteena olevien maiden yrityksistä peräisin olevaa tuontia, joiden tuotteisiin sovelletaan yksilöllistä tullia. Kiertäminen määritellään kolmansien maiden ja yhteisön tai toimenpiteiden kohteena olevan maan yksittäisten yritysten ja yhteisön välisen kaupan rakenteen muutokseksi, joka johtuu käytännöstä, menettelystä tai toiminnasta, jolla ei ole riittävästi perusteita tai jolla ei ole muuta taloudellista perustetta kuin tullin käyttöön ottaminen, ja kun lisäksi on olemassa näyttöä vahingosta tai siitä, että tullin korjaavat vaikutukset vaarantuvat samankaltaisen tuotteen hintojen ja/tai määrien osalta ja näyttöä polkumyynnistä verrattuna samankaltaisen tuotteen aikaisemmin määritettyihin normaaliarvoihin, tarvittaessa 2 artiklan säännösten mukaisesti.

--

3. Tutkimus pannaan vireille tämän artiklan mukaisesti komission aloitteesta tai jäsenvaltion tai minkä tahansa asianomaisen osapuolen pyynnöstä, jos on olemassa riittävä näyttö 1 kohdassa luetelluista tekijöistä. Tutkimus pannaan neuvoa-antavan komitean kuulemisen jälkeen vireille komission asetuksella, jolla voidaan myös velvoittaa tulliviranomaiset saattamaan tuonnin kirjaaminen pakolliseksi 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti tai vaatimaan vakuuksia. Tutkimuksen suorittaa komissio, mahdollisesti tulliviranomaisten avustuksella, ja se on päätettävä yhdeksän kuukauden kuluessa. Jos lopullisesti vahvistettujen tosiasioiden mukaan on perusteltua laajentaa toimenpiteiden soveltamisalaa,

neuvosto päättää asiasta komission ehdotuksesta, jonka tämä tekee kuultuaan neuvoa-antavaa komiteaa. Neuvosto on hyväksynyt ehdotuksen, jollei se yksinkertaisella enemmistöllä päättä hylätä sitä kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on toimittanut sille ehdotuksen. Toimenpiteiden laajentaminen tulee voimaan siitä päivästä alkaen, jolloin kirjaaminen tehtiin pakolliseksi 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti tai jolloin vakuudet on vaadittu. Tämän artiklan osalta sovelletaan tämän asetuksen asiaa koskevia, tutkimusten vireillepanoa ja suorittamista sääteleviä menettelysääntöjä.

– –”

7. Perusasetuksen 15 artiklassa, jonka otsikkona on ”Konsultaatiot”, säädettiin seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa säädetyt konsultaatiot järjestetään neuvoa-antavassa komiteassa, joka koostuu kunkin jäsenvaltion edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja. Konsultaatio järjestetään välittömästi joko jäsenvaltion pyynnöstä tai komission aloitteesta ja joka tapauksessa sellaisen ajan kuluessa, että tässä asetuksessa vahvistettuja määräaikoja voidaan noudattaa.

2. Komitean kutsuu koolle sen puheenjohtaja. Hänen on toimitettava jäsenvaltioille kaikki asiaa koskevat tiedot niin pian kuin mahdollista mutta viimeistään 10 työpäivää ennen kokousta.

3. Konsultaatio voidaan tarvittaessa järjestää ainoastaan kirjallisesti; tässä tapauksessa komissio ilmoittaa asiasta jäsenvaltioille ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa nämä voivat antaa lausuntonsa tai pyytää suullista konsultaatiota, jonka puheenjohtaja järjestää sillä edellytyksellä, että tämä suullinen konsultaatio voidaan suorittaa sellaisen ajan kuluessa, että tässä asetuksessa vahvistettuja määräaikoja voidaan noudattaa.

4. Konsultaatio käsittää erityisesti:

- a) polkumyynnin olemassaolon ja menetelmät polkumyyntimarginaalin vahvistamiseksi;
- b) vahingon olemassaolon ja laajuuden;
- c) polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin ja vahingon välisen syy-yhteyden;
- d) toimenpiteet, jotka olosuhteet huomioon ottaen ovat aiheellisia polkumyynnistä aiheutuneen vahingon estämiseksi tai korjaamiseksi sekä yksityiskohtaiset säännöt näiden toimenpiteiden toteuttamisesta.”

B Täytäntöönpanoasetus N:o 723/2011

8. Neuvosto antoi 26.1.2009 asetuksen (EU) N:o 91/2009 lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa.⁴

9. Asetuksella (EU) N:o 966/2010 komissio päätti perusasetuksen 13 artiklan 3 kohdan perusteella panna vireille tutkimuksen asetuksella N:o 91/2009 käyttöön otettujen polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden mahdollisesta kiertämisestä kuljettamalla tuotetta Malesian kautta.⁵

10. Asetuksen N:o 966/2010 2 artiklan mukaan tulliviranomaisten oli kirjattava tietyt Malesiasta lähetetyt, Euroopan unioniin tuodut rauta- ja teräskiinnittimet.

⁴ EUVL 2009, L 29, s. 1.

⁵ Tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa neuvoston asetuksella (EY) N:o 91/2009 käyttöön otettujen polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden mahdollista kiertämistä tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnilla Malesiasta riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, koskevan tutkimuksen vireillepanosta ja kyseisen tuonnin kirjaamisveloitteesta 27.10.2010 annettu komission asetus (EUVL 2010, L 282, s. 29).

11. Täytäntöönpanoasetuksella N:o 723/2011 Kiinan kansantasavallasta peräisin oleville tietyille rauta- ja teräskiinnittimille määrätty lopullinen polkumyöntitulli laajennettiin koskemaan tiettyjä Malesiasta lähetettyjä rauta- ja teräskiinnittimiä riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia.

III Pääasian tosiseikat

12. Eurobolt on yhtiö, jonka kotipaikka on 's-Heerenberg (Alankomaat). Se käy kauppaa teräs- ja rautakiinnittimillä, joita se ostaa Aasiasta EU:ssa myyntiä varten.

13. Sen jälkeen, kun asetuksella N:o 91/2009 oli otettu käyttöön lopulliset polkumyöntitullit yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 7318 kuuluville Kiinan kansantasavallasta peräisin oleville tietyille rauta- ja teräskiinnittimille, valittaja alkoi ostaa vastaavia kiinnittimiä kahdelta Malesiaan sijoittautuneelta toimittajalta, jotka olivat TZ Fasteners (jäljempänä TZ) ja HBS Fasteners Manufacturing (jäljempänä HBS).

14. Ajanjaksolla 29.10.2010–4.8.2011 valittaja jätti Alankomaissa 32 ilmoitusta teräskiinnittimien, jotka se oli ostanut HBS:ltä ja TZ:lta, vapaaseen liikkeeseen luovutusta varten. Kiinnittimien alkuperämaaksi ilmoitettiin Malesia. Asetuksen N:o 966/2010 nojalla tulliviranomaiset kirjäsivat kyseiset kiinnittimet ja luovuttivat ne vapaaseen liikkeeseen polkumyöntitulleja kantamatta.

15. Kyseisen asetuksen julkaisemisen jälkeen komissio päätti panna vireille tutkimuksen. Päätöksestä ilmoitettiin virallisesti Kiinan ja Malesian viranomaisille sekä tuontia kyseisistä maista harjoittaville tunnetuille toimijoille – joista yksi oli Eurobolt – ja asianomaisille teollisuudenaloille koko unionin alueella.

16. HBS ja TZ ilmoittautuivat komissiolle kyseisen tutkimuksen yhteydessä ja toimittivat vastauksensa polkumyöntiä koskevaan kyselylomakkeeseen. Eurobolt ilmoittautui asianomaiseksi osapuoleksi.

17. Komissio lähetti 26.5.2011 päivätyllä kirjeellä Euroboltille tutkimusta koskevat alustavat päätelmänsä. Valittaja vastasi tähän kirjeeseen asetetussa määräajassa kirjallisesti 13.6.2011. Neuvoa-antava komitea kokoontui 15.6.2011.

18. Täytäntöönpanoasetuksella N:o 723/2011 Kiinasta peräisin oleville tietyille rauta- ja teräskiinnittimille määrätty lopullinen polkumyöntitulli laajennettiin koskemaan tiettyjä Malesiasta lähetettyjä rauta- ja teräskiinnittimiä riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia. Valittajan ostamia kiinnikkeitä ei näin ollen vapautettu tullista.

19. Täytäntöönpanoasetuksen voimaantulon jälkeen Inspecteur (tulliviranomaisen tarkastaja) teki valittajaa koskevia tuonnin jälkeisiä tarkastuksia. Näiden seurauksena Inspecteur määräsi kannettavaksi polkumyöntitullia yhteensä 587 802,20 euroa.

20. Sen jälkeen, kun Nijmegenin tullitoimipaikka oli hylännyt Euroboltin tekemän oikaisuvaatimuksen, Eurobolt nosti kumoamiskanteen kansallisissa tuomioistuimissa. Rechtbank Noord-Holland (Pohjois-Hollannin alioikeus, Alankomaat) hylkäsi kanteen, ja Gerechtshof Amsterdam (Amsterdamin ylioikeus, Alankomaat) hylkäsi siitä tehdyn valituksen. Tämän jälkeen Eurobolt teki kassaatiovalituksen Hoge Raad der Nederlandeniin (ylin tuomioistuin, Alankomaat). Viimeksi mainittu tuomioistuin esitti nyt käsiteltävän ennakkoratkaisupyynnön.

21. Kassaatiovalituksessaan Eurobolt vetosi ensinnäkin asetuksen N:o 723/2011 pätemättömyyteen perusasetuksen 13 artiklassa säädettyjen edellytysten perusteella. Toiseksi Eurobolt väitti, että komissio oli loukannut tutkimuksen aikana sen puolustautumisoikeuksia, koska neuvoa-antava komitea ei ollut saanut kaikkia asiaa koskevia tietoja, jotka Eurobolt oli lähettänyt komissiolle, viimeistään 10 työpäivää ennen sen kokousta, toisin kuin perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa säädetään.

22. Tässä tilanteessa Hoge Raad der Nederlanden on epävarma sen tehtävän laajuudesta, joka kansallisilla tuomioistuimilla on unionin toimielinten toimien valvonnassa, etenkin perusoikeuskirjan 47 artiklan kannalta. Toinen esille tuleva kysymys koskee sitä, olisiko valittajan vastausta tutkimuksen päätelmiin pidettävä perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina ”asiaa koskevia tietoina” ja jos olisi, mitä seurauksia on oltava väitteellä, jonka mukaan neuvoo-antava komitea ei saanut kaikkia asiakirjoja komissiolta viimeistään 10 työpäivää ennen sen kokousta, toisin kuin perusasetuksessa edellytetään.

IV Ennakkoratkaisupyyntö ja asian käsittely unionin tuomioistuimessa

23. Tässä tilanteessa Hoge Raad der Nederlanden päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1 a) Onko Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklaa, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 3 kohdan kanssa, tulkittava siten, että asianomainen osapuoli voi riitauttaa unionin toimielimen päätöksen, joka kansallisten viranomaisten on pantava täytäntöön, laillisuuden vetoamalla olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen, perussopimusten tai niiden jonkin täytäntöönpanoasetuksen rikkomiseen tai harkintavallan väärinkäyttöön?
- 1 b) Onko Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklaa, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 3 kohdan kanssa, tulkittava siten, että unionin toimielimet, jotka ovat osallistuneet sellaisen päätöksen valmisteluun, jonka pätevyys riitautetaan oikeudenkäynnissä kansallisessa tuomioistuimessa, ovat pyydettyinä velvollisia toimittamaan kansalliselle tuomioistuimelle kaikki niillä olevat tiedot, jotka ne ovat ottaneet huomioon tai jotka niiden olisi pitänyt ottaa huomioon päätöksen valmistelussa?
- 1 c) Onko Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklaa tulkittava siten, että oikeudesta tehokkaihin oikeussuojakeinoiniin seuraa, että tuomioistuin tarkistaa kattavasti, täytyvätkö asetuksen (EY) N:o 1225/2009 13 artiklan soveltamisedellytykset? Seuraako 47 artiklasta erityisesti, että tuomioistuimella on toimivalta arvioida täysimääräisesti, onko tosiseikat tutkittu täydellisesti ja riittävästi niin, että vaadittu oikeudellinen seuraamus on perusteltu? Seuraako 47 artiklasta erityisesti myös, että tuomioistuimella on toimivalta arvioida täysimääräisesti, olisiko tosiseikat, joita ei ole väitetysti otettu päätöksenteossa huomioon mutta joilla voisi olla merkitystä todetuista tosiseikoista johtuvan oikeudellisen seuraamuksen kannalta, pitänyt ottaa huomioon?
- 2 a) Onko asetuksen (EY) N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohtaan sisältyvää käsitettä ’asiaa koskevat tiedot’ tulkittava siten, että se sisältää Euroopan unioniin sijoittautuneen itsenäisen tuojan, joka tuo kyseisessä säännöksessä tarkoitetun tutkimuksen kohteena olevia tavaroita, vastauksen komission toteamuksiin, jos tämä tuoja on saanut komissiolta tiedon tutkimuksesta, se on toimittanut komissiolle pyydetyt tiedot ja jos sille on annettu siihen tilaisuus, se on vastannut ajoissa komission toteamuksiin?
- 2 b) Mikäli toisen ennakkoratkaisukysymyksen a kohtaan vastataan myöntävästi, voiko tuoja vedota asetuksen (EY) N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, jos sen toimittamaa vastausta ei ole esitetty samassa säännöksessä tarkoitetulle neuvoo-antavalle komitealle viimeistään 10 työpäivää ennen sen kokousta?
- 2 c) Mikäli toisen ennakkoratkaisukysymyksen b kohtaan vastataan myöntävästi, seuraako asetuksen (EY) N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohdan rikkomisesta, että päätös on lainvastainen eikä sitä pidä soveltaa?”

24. Kirjallisia huomautuksia esittivät Eurobolt, Italian ja Alankomaiden hallitukset sekä Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio. Unionin tuomioistuin katsoi asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päätteeksi, että sillä on unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti riittävät tiedot asian ratkaisemiseen ilman suullista käsittelyä.

V Asian tarkastelu

A Ensimmäinen kysymys

25. Ensimmäisen kysymyksen a kohdassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää lähinnä selventämään kansallisten tuomioistuinten tehtävän laajuutta, kun niiden käsiteltäväksi saatetaan kysymys unionin toimen pätevydestä. Vastaus näihin kysymyksiin löytyy Euroopan unionissa käytettävästä tuomioistuinvalvonnan mekanismista, joka perustuu oikeusvaltioperiaatteeseen.

1. Tuomioistuinvalvonta ja oikeusvaltioperiaate

26. Tuomiosta *Les Verts* ilmenee, että Euroopan unioni on oikeusunioni, koska sekä sen jäsenvaltiot että sen toimielimet ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka kohteena on niiden toteuttamien toimenpiteiden yhteensovittuvuus perustuslakia vastaavan asiakirjan eli perustamissopimuksen tai siihen perustuvan lainsäädännön kanssa.⁶ Tämä tarkoittaa, että ”yksityisillä on oikeus riitauttaa tuomioistuimissa minkä tahansa sellaisen päätöksen tai muun kansallisen toimen laillisuus, joka liittyy unionin toimen soveltamiseen niiden osalta”.⁷

27. Tätä varten yhtäältä EUT-sopimuksen 263 ja 277 artiklalla sekä toisaalta sen 267 artiklalla on luotu täysin kattava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jonka tarkoituksena on varmistaa unionin toimiin kohdistuva laillisuusvalvonta antamalla se unionin tuomioistuinten tehtäväksi.⁸

28. Näin ollen on kiistatonta, että Euroopan unionin oikeusjärjestyksen noudattamista koskevan tuomioistuinvalvonnan takaavat unionin tuomioistuin ja jäsenvaltioiden tuomioistuimet. SEU 19 artiklassa, jossa SEU 2 artiklassa vahvistettu oikeusvaltion arvo konkretisoituu, määrätään nimenomaisesti, että unionin oikeusjärjestyksessä tuomioistuinvalvonnan varmistavat paitsi unionin tuomioistuin myös jäsenvaltioiden tuomioistuimet.⁹

29. Tässä yhteydessä on myös muistutettava ensinnäkin, että SEU 19 artikla ja perusoikeuskirjan 47 artikla liittyvät selkeästi toisiinsa. Unionin tuomioistuimen mukaan SEU 19 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa jäsenvaltioille asetettu velvollisuus säätää tarvittavista oikeussuojakeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla vastaa nimittäin

6 Tuomio 23.4.1986, *Les Verts v. parlamentti* (294/83, EU:C:1986:166, 23 kohta).

7 Tuomio 27.2.2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses* (C-64/16, EU:C:2018:117, 31 kohta). Ks. myös tuomio 3.10.2013, *Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto* (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 94 kohta).

8 Ks. vastaavasti tuomio 3.10.2013, *Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto* (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 92 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja tuomio 28.3.2017, *Rosneft* (C-72/15, EU:C:2017:236, 66 kohta).

9 Ks. vastaavasti lausunto 1/09 (sopimus yhdistetyn patenttioikeudenkäyntijärjestelmän perustamisesta), 8.3.2011 (EU:C:2011:123, 66 kohta); tuomio 3.10.2013, *Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto* (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 90 kohta) ja tuomio 27.2.2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses* (C-64/16, EU:C:2018:117, 32 kohta).

perusoikeuskirjan 47 artiklassa taattua oikeutta, jonka mukaan jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa.¹⁰ Toiseksi pätevyyden arviointia koskeva ennakkoratkaisupyynnö on kumoamiskanteen kaltainen keino valvoa unionin toimien laillisuutta.¹¹

2. Ensimmäisen kysymyksen a kohta

30. Tästä asiayhteydestä ja ennen kaikkea kumoamiskanteen ja ennakkoratkaisupyynnön rinnakkaisuudesta seuraa, että koska SEUT 267 artiklassa ei määrätä tästä kysymyksestä, SEUT 263 artiklassa mainittuja tuomioistuinvalvonnan perusteita käyttäen voidaan vedota kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan unionin toimen pätemättömyyteen, jotta unionin tuomioistuimelle esitettäisiin ennakkoratkaisupyynnö.¹²

31. Voidaan lisätä, että unionin tuomioistuin on jo katsonut, että "[unionin] tuomioistuimen [SEUT 267] artiklan mukaista toimivaltaa ratkaista [unionin] toimielimen säädöksen pätevyys ei ole rajoitettu niiden perusteiden osalta, joiden nojalla kyseisen säädöksen pätevyys voitaisiin kiistää".¹³ Tämän oikeuskäytännön perusteella voidaan jopa väittää, että unionin oikeuden pätevyyttä koskeva ennakkoratkaisupyynnö ei rajoitu kumoamiskanteen osalta määrättyihin perusteisiin.¹⁴

3. Ensimmäisen kysymyksen b kohta

32. Ensimmäisen kysymyksen toinen kohta koskee kansallisen tuomioistuimen ja oikeudenkäynnissä osapuolina olevien unionin toimielinten välistä yhteistyötä. Tällä kysymyksellä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta, onko perusoikeuskirjan 47 artiklaa, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 3 kohdan kanssa, tulkittava siten, että unionin toimielimet, jotka ovat osallistuneet sellaisen päätöksen valmisteluun, jonka pätevyys riitautetaan oikeudenkäynnissä kansallisessa tuomioistuimessa, ovat pyydetessä velvollisia toimittamaan kansalliselle tuomioistuimelle kaikki niillä olevat tiedot, jotka ne ovat ottaneet huomioon tai jotka niiden olisi pitänyt ottaa huomioon päätöksen valmistelussa.

33. Kuten edellä jo mainittiin, SEU 19 artiklassa määrätään nimenomaisesti, että unionin oikeusjärjestyksessä tuomioistuinvalvonnan varmistavat paitsi unionin tuomioistuin myös jäsenvaltioiden tuomioistuimet. Näin SEU 19 artiklassa vahvistetaan, että kansallinen tuomioistuin on ensimmäinen unionin oikeutta soveltava tuomioistuin.¹⁵

10 Ks. vastaavasti tuomio 16.5.2017, *Berlioz Investment Fund* (C-682/15, EU:C:2017:373, 44 kohta) ja tuomio 26.7.2017, *Sacko* (C-348/16, EU:C:2017:591, 30 kohta).

11 Ks. vastaavasti tuomio 22.10.1987, *Foto-Frost* (314/85, EU:C:1987:452, 16 kohta) ja tuomio 3.10.2013, *Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto* (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 95 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

12 Ks. Craig, P. ja De Búrca, G., *EU Law Text, Cases and Materials*, 6. painos, Oxford University Press, Oxford, 2015, s. 544 ja Pertek, J., *Coopération entre juge nationaux et Cour de justice de l'UE. Le renvoi préjudiciel*, Bruylant, Bryssel, 2013, 518 kohta.

13 Tuomio 16.6.1998, *Racke* (C-162/96, EU:C:1998:293, 26 kohta).

14 Ks. vastaavasti *Lenaerts, K., Maselis, I. ja Gutman, K., EU Procedural Law*, Oxford University Press, 2014, s. 360.

15 Ks. vastaavasti *Blumann, Cl., "L'organisation des juridictions de l'Union au lendemain du traité de Lisbonne"* teoksessa *Mahieu, St., (toim.), Contentieux de l'Union européenne, questions choisies*, Larcier, coll. Europe(s), Bryssel, 2014, s. 17–41, erityisesti s. 25 ja 27 ja *Hofmann, H. Ch., "Article 47 – Specific Provisions (Meaning)"* teoksessa *Peers, St., Hervey, T., Kenner, J. ja Ward, A. (toim.), The EU Charter of Fundamental Rights – A commentary*, Hart Publishing, 2014, s. 1197–1275, erityisesti 47.50 kohta.

34. Tätä tarkoitusta varten on niin, että vaikka kansalliset tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että unionin toimielimen toimi on pätemätön,¹⁶ nämä tuomioistuimet voivat tarkastella unionin toimen pätevyyttä. Jos ne katsovat, että asianosaisten pätemättömyyden tueksi esittämät perusteet ovat perusteettomia, ne voivat hylätä ne ja todeta, että toimi on täysin pätevä. Toisaalta, jos tällainen tuomioistuin katsoo, että yksi tai useampi asianosaisten esittämistä tai mahdollisesti viran puolesta tutkittavista pätemättömyysperusteista on perusteltu, niiden on lykättävä asian käsittelyä ja pyydetävä unionin tuomioistuimelta pätevyyden arviointia ennakkoratkaisumenettelyssä.¹⁷

35. Tässä yhteydessä on todettava, että koska kansallisella tuomioistuimella on oltava kaikki tarvittavat tiedot unionin oikeuden soveltamisen ja tehokkuuden takaamiseksi, sillä on myös oltava kaikki tarvittavat tiedot, jotta se voi tarkastella alustavasti toimen lainmukaisuutta ja arvioida, onko asiassa tarpeen esittää ennakkoratkaisupyynnön SEUT 267 artiklan nojalla.

36. Näin ollen on niin, että mikäli kansallinen tuomioistuin tarvitsee tietoja, joita ainoastaan unionin toimielimet voivat toimittaa, viimeksi mainituilla on SEU 4 artiklan 3 kohdassa määrätyn vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla lähtökohtaisesti velvollisuus toimittaa nämä tiedot mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kansallinen tuomioistuin on niitä pyytänyt, jollei kieltäytyminen tällaisten tietojen antamisesta ole perusteltua pakottavista syistä, jotka koskevat tarvetta estää unionin toiminnalle ja itsenäisyydelle aiheutuvat rajoitteet tai suojata sen etuja.¹⁸

37. Tämä pätee etenkin siksi, että tämän säännön oikeuttaa se, että Euroopan unioni on oikeusunioni, koska sekä sen jäsenvaltiot että sen toimielimet ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka kohteena on niiden toteuttamien toimenpiteiden yhteensoveltuvuus perussopimuksen¹⁹ kanssa, ja näin "[unionin] toimielimiä velvoittava vilpittömän yhteistyön velvoite on erityisen tärkeä suhteessa jäsenvaltioiden lainkäyttöviranomaisiin, joiden tehtävänä on valvoa [unionin] oikeuden soveltamista ja noudattamista kansallisissa oikeusjärjestyksissä".²⁰

38. On kuitenkin syytä muistuttaa, että "unionin toimielinten toimia nimittäin koskee pääsääntöisesti lainmukaisuusolettama, ja niillä on näin ollen oikeusvaikutuksia niin kauan kuin niitä ei ole peruutettu, kumottu kumoamiskanteen johdosta tai todettu pätemättömiksi ennakkoratkaisupyynnön tai lainvastaisuusväitteen seurauksena".²¹ Tästä olettamasta seuraa, että lainvastaisuuteen vetoavan kantajan tehtävänä on osoittaa ensinnäkin väitteensä todennäköisyys ja toimittaa kaikki käytettävissään olevat tiedot.

4. Ensimmäisen kysymyksen c kohta

39. Ensimmäisen kysymyksen kolmas kohta koskee tuomioistuinvalvonnan laajuutta. Kysymyksessään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkastelee tosiseikkojen *oikeellisuuden* arviointia mutta myös mahdollisuutta arvioida tutkittujen tosiseikkojen *täydellisyyttä* ja *riittävyttä*.

16 Tuomio 22.10.1987, Foto-Frost (314/85, EU:C:1987:452, 20 kohta).

17 Ks. vastaavasti tuomio 10.1.2006, IATA ja ELFAA (C-344/04, EU:C:2006:10, 30 kohta).

18 Ks. vastaavasti tuomio 26.11.2002, First ja Franex (C-275/00, EU:C:2002:711, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

19 Ks. vastaavasti määräys 13.7.1990, Zwartveld ym. (C-2/88-IMM, EU:C:1990:315, 16 kohta).

20 Määräys 13.7.1990, Zwartveld ym. (C-2/88-IMM, EU:C:1990:315, 18 kohta).

21 Tuomio 6.10.2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, 52 kohta).

40. Tältä osin on huomautettava, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhteisen kauppapolitiikan ja aivan erityisesti kaupallisten suojatoimenpiteiden alalla unionin toimielimillä on laaja harkintavalta, koska ne taloudelliset, poliittiset ja oikeudelliset tilanteet, joita toimielinten on arvioitava, ovat monitahoisia. Tällaista harkintavaltaa koskevassa tuomioistuinvalvonnassa on näin ollen rajoitettava tarkistamaan, että menettelysääntöjä on noudatettu, että riitautetun valinnan perustaksi hyväksytyt tosiseikat ovat aineellisesti paikkansapitäviä, että näitä tosiseikkoja arvioitaessa ei ole tehty ilmeistä virhettä ja että harkintavaltaa ei ole käytetty väärin.²²

41. Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut todisteita koskevasta unionin yleisen tuomioistuimen valvonnasta, ”unionin yleisen tuomioistuimen on näet paitsi selvitetävä esitettyjen todisteiden aineellinen paikkansapitävyys, luotettavuus ja johdonmukaisuus *myös tarkasteltava, sisältävätkö nämä todisteet kaikki merkitykselliset seikat*, jotka on otettava huomioon monitahoisen tilanteen arvioinnissa, ja voidaanko niillä tukea päätelmiä, jotka niistä on tehty”.²³

42. Kuten edellä mainittiin, vaikka kansalliset tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että unionin toimielimen toimi on pätemätön, nämä tuomioistuimet voivat tarkastella unionin toimen pätevyyttä. Näin ollen ei ole mitään syytä, miksi edellisessä kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä ei sovellettaisi näihin tuomioistuihin.

43. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna kansallisen tuomioistuimen on kiistatta voitava tarkistaa, että menettelysääntöjä on noudatettu ja että riitautetun valinnan perustaksi hyväksytyt tosiseikat ovat aineellisesti paikkansapitäviä, mutta *myös*, että toimivaltainen toimielin on ottanut huomioon kaikki merkitykselliset tosiseikat.

44. Näin tehdessään kansallinen tuomioistuin ei korvaa toimielimen, jolle tämä tehtävä on annettu perussopimuksessa, tekemää tosiseikkojen arviointia omalla arvioinnillaan; se yksinkertaisesti tarkistaa, että toimi on annettu sellaisten oikeiden tietojen perusteella, jotka ovat riittäviä, jotta asiaa koskeva arviointi on mahdollista. Tämä on nähdäkseni sopusoinnussa sen tuomioistuimen roolin kanssa, jolla on toimivalta tutkia toimen pätevyys.

45. Sitä vastoin, koska unionin toimielimillä on laaja harkintavalta kaupallisten suojatoimenpiteiden alalla, koottuaan ja tutkittuaan merkitykselliset tosiseikat lainmukaisuutta tutkiva tuomioistuin voi arvioida ainoastaan, onko näiden tosiseikkojen *arvioinnissa* tai muiden tosiseikkojen *huomiotta jättämisessä* tehty ilmeinen virhe. Aineellisten edellytysten (sellaisina kuin ne sisältyvät perusasetukseen) arviointiin sovelletaan sama rajoitusta.

B Toinen kysymys

46. Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta lähinnä, onko täytäntöönpanoasetus N:o 723/2011 pätemätön perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdan säännösten perusteella, siltä osin kuin huomautuksia, jotka Eurobolt toimitti vastauksena komission päätelmiin²⁴ – jos ne ovat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuja asiaa koskevia tietoja – ei toimitettu neuvoo-antavalle komitealle viimeistään 10 työpäivää ennen sen kokousta.

22 Ks. vastaavasti tuomio 16.2.2012, neuvosto v. Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP (C-191/09 P ja C-200/09 P, EU:C:2012:78, 63 kohta); tuomio 14.12.2017, EBMA v. Giant (China) (C-61/16 P, EU:C:2017:968, 68 kohta) ja tuomio 4.9.2014, Simon, Evers & Co (C-21/13, EU:C:2014:2154, 29 kohta).

23 Tuomio 14.12.2017, EBMA v. Giant (China) (C-61/16 P, EU:C:2017:968, 69 kohta, kursivointi tässä).

24 Käsiteltävässä asiassa tämä koskee komission alustavia päätelmiä, joiden otsikkona on ”Yleinen ilmoitusasiakirja R 515” (”Polkumyynnitoimenpiteiden kiertämistä koskeva menettely, jossa on kyse tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnista Malesiasta riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia – Ehdotus lopullisten polkumyynnittulien ulottamisesta koskemaan Malesiaa”).

1. Toisen kysymyksen a kohta

47. Perusasetukseen ei sisälly ”asiaa koskevien tietojen” käsitteen määritelmää. Perusasetuksen systematiikasta kuitenkin ilmenee, että sen 15 artiklan 2 kohtaan sisältyvä käsite ”kaikki asiaa koskevat tiedot” sisältää komission tutkimuksen kohteena olevien tavaroiden riippumattoman maahantuojan vastauksen.

48. Neuvosto nimittäin ottaa käyttöön polkumyynnitullit ja määrää niiden laajentamisesta, jos polkumyynnitoimenpiteitä kierretään, komission ehdotuksesta ja neuvoo-antavaa komiteaa kuultuaan. Komission ehdotus perustuu sen tutkimuksen tuloksiin, jossa on perusasetuksen 5 artiklan 10 kohdan mukaisesti otettava huomioon asianomaisten osapuolten näkökannat ja niiden toimittamat tiedot. Perusasetuksen 6 artiklan 7 kohdassa säädetään lisäksi, että valituksen tekijät, tuojat ja viejät sekä niitä edustavat järjestöt, käyttäjät ja kuluttajajärjestöt, jotka ovat ilmoittautuneet 5 artiklan 10 kohdan mukaisesti, voivat lähtökohtaisesti tutustua kaikkiin tietoihin, jotka mikä tahansa tutkimuksen kohteena oleva osapuoli on toimittanut. Kyseisen säännöksen mukaan ”kyseiset osapuolet voivat esittää huomioitaan näistä tiedoista, ja niiden huomautukset otetaan huomioon siltä osin kuin ne ovat riittävästi perusteltuja”.²⁵ Perusasetuksen 20 artiklan 4 kohdassa puolestaan säädetään, että ”lopullinen ilmoittaminen on tehtävä kirjallisesti. Se on tehtävä mahdollisimman nopeasti – ja tavallisesti viimeistään kuukautta ennen lopullista päätöstä tai lopullisia toimenpiteitä koskevan komission ehdotuksen jättämistä 9 artiklan mukaisesti –”, ja saman artiklan 5 kohdassa huomautetaan, että ”lopullisen ilmoittamisen jälkeen tehdyt havainnot voidaan ottaa huomioon” ainoastaan, jos ne saadaan määräajassa, jonka komissio vahvistaa kunkin tapauksen yhteydessä mutta joka on vähintään kymmenen päivää.

49. Tämän tulkinnan vahvistaa perusasetuksen johdanto-osan 12 perustelukappale, jossa painotetaan puolustautumisoikeuksien tärkeyttä ja asianomaisten osapuolten mahdollisuutta esittää näkökantansa ja puolustaa etujaan koko menettelyn ajan.

50. Edellä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen on selvää, että komissiolle tutkimuksen aikana toimitetut tiedot, huomautukset ja näkökannat samoin kuin vastauksena komission tutkimusta koskeviin päätelmiin toimitetut huomautukset ovat näin ollen väistämättä neuvoo-antavalle komitealle ”asiaa koskevia tietoja”, jotta se voi esittää relevantin lausunnon komission ehdotuksesta. Näin ollen on selvää, että Euroboltin 13.6.2011 päivätyssä kirjeessään toimittamat tiedot olivat tässä tarkoitettuja ”asiaa koskevia tietoja”.

2. Toisen kysymyksen b ja c kohta

51. Koska vastauksena komission tutkimusta koskeviin päätelmiin toimitetut huomautukset ovat perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ”asiaa koskevia tietoja”, herää kysymys, olisiko sillä, ettei niitä toimitettu neuvoo-antavalle komitealle määräajassa, oltava seurauksia ja jos, niin millaisia.

a) Menettelyllisten takeiden tärkeys

52. Ensinnäkin on syytä muistuttaa, että tilanteissa, joissa unionin toimielimellä on laaja harkintavalta – ja näin on, kuten edellä jo huomautettiin, polkumyynnitoimenpiteiden kaltaisten kaupallisten suojatoimenpiteiden tapauksessa²⁶ –, menettelyllisten takeiden noudattamisen valvonta on erityisen tärkeää.²⁷

²⁵ Kursivointi tässä.

²⁶ Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 40 kohta.

²⁷ Ks. vastaavasti tuomio 16.6.2015, Gauweiler ym. (C-62/14, EU:C:2015:400, 69 kohta) ja tuomio 11.12.2018, Weiss ym. (C-493/17, EU:C:2018:1000, 30 kohta).

53. Perusasetuksen 15 artiklalla pyritään erityisesti varmistamaan, että yksi polkumyynnitullin käyttöönottoa koskevan menettelyn pakollisista vaiheista, nimittäin neuvoa-antavan komitean kuuleminen, järjestetään asianmukaisesti. Kyseiseen säännökseen sisältyykin useita menettelyllisiä takeita, kuten edellytys, jonka mukaan kaikki asiaa koskevat tiedot on toimitettava ”niin pian kuin mahdollista mutta viimeistään 10 työpäivää ennen kokousta”.

54. Näin ollen on selvää, että perusasetuksen 15 artiklaan voidaan – ainakin lähtökohtaisesti – vedota pätevyttä koskevan kumoamiskanteen tai ennakkoratkaisupyynnön perusteena.

b) Perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdan rikkomisen seuraukset

55. Muistutettakoon, että neuvoa-antava komitea koostuu kunkin jäsenvaltion edustajista, ja sen puheenjohtajana toimii komission edustaja.²⁸ Tämänkaltainen komitea ei ole mitenkään epätavallinen unionin oikeuden toimien antamismenettelyssä.

56. Tällä hetkellä voimassa olevassa uudessa lainsäädännössä neuvoa-antavan komitean on pelkästään korvannut yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16.2.2011 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.²⁹

57. Asetuksen N:o 182/2011 yhteydessä huomautan, että kun lainsäätävä edellyttää, että tiedot on lähetettävä jäsenvaltioiden edustajille tietyssä määräajassa, unionin tuomioistuin on jo katsonut, että tämänkaltaisella määräajalla pyritään takaamaan, että jäsenvaltioiden hallitukset saavat komitean jäsentensä välityksellä tietoa komission ehdotuksista.³⁰ Tämänkaltaisella määräajalla lisäksi varmistetaan, että jäsenvaltioilla on riittävästi aikaa tutkia näitä asiakirjoja, jotka voivat olla erityisen monimutkaisia sekä vaatia huomattavan paljon yhteydenottoja ja keskusteluja eri hallintoviranomaisten välillä tai sisäisiä ja ulkoisia kuulemisia.³¹

58. Käsiteltävässä asiassa ei voida kiistää sitä, että 15 artiklan 2 kohdalla on juuri tämä tavoite, sillä johdanto-osan 25 perustelukappaleessa todetaan nimenomaisesti, että ”tiedot, joita jäsenvaltioille toimitetaan neuvoa-antavassa komiteassa, ovat luonteeltaan usein hyvin teknisiä ja sisältävät monimutkaisia taloudellisia ja oikeudellisia analyysyjä”, ja lisätään, että ”jotta jäsenvaltioilla olisi riittävästi aikaa näihin tietoihin perehtymiseen, tiedot olisi toimitettava niille asianmukaisena ajankohtana ennen neuvoa-antavan komitean puheenjohtajan vahvistamaa kokouksen päivämäärää”.

59. Vaikka kyseisessä perusasetuksen johdanto-osan perustelukappaleessa käytetään konditionaalia, sen 15 artiklan 2 kohdassa käytetään indikaatiivia. Lisäksi unionin lainsäätävä lisäsi siihen tiukan määräajan käyttämällä ilmauksen ”niin pian kuin mahdollista” jälkeen sanamuotoa ”viimeistään 10 työpäivää ennen kokousta”. Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut toisaalla, ”ei ole epäilystäkään siitä, etteikö mainittu määräaika olisi tällaisen muotoilun vuoksi pakottava”.³²

60. Tämä tulkinta vastaa myös yhtä perusasetuksen päätavoitteista, sillä sen johdanto-osan 12 perustelukappaleen mukaan asetuksessa määritetään selkeästi tutkimuksen kuluessa noudatettavat säännöt ja menettelyt ja erityisesti sitä koskevat säännöt, miten osapuolien on ilmoitauduttava, esitettävä näkökantansa ja toimitettava tiedot tietyssä määräajassa, jotta ne voitaisiin ottaa huomioon.

28 Ks. perusasetuksen 15 artiklan 1 kohta.

29 EUVL 2011, L 55, s. 13. Ks. polkumyynnillä muista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 8.6.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1036 (EUVL 2016, L 176, s. 21) 15 artiklan 1 kohta.

30 Ks. vastaavasti tuomio 20.9.2017, Tilly-Sabco v. komissio (C-183/16 P, EU:C:2017:704, 103 kohta).

31 Ks. vastaavasti tuomio 10.2.1998, Saksa v. komissio (C-263/95, EU:C:1998:47, 31 kohta) ja tuomio 20.9.2017, Tilly-Sabco v. komissio (C-183/16 P, EU:C:2017:704, 103 kohta).

32 Tuomio 29.7.2010, Kreikka v. komissio (C-54/09 P, EU:C:2010:451, 46 kohta).

61. Edellä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen katson, että minun on sovellettava unionin tuomioistuimen tuomiossa *Tilly-Sabco v. komissio* omaksumaa ratkaisua ja katsottava, että perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset ovat ”olennaisia menettelysääntöjä, jotka kuuluvat menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskeviin olennaisiin muotomääräyksiin ja joiden noudattamatta jättäminen aiheuttaa kyseessä olevan toimen pätemättömyyden”.³³

62. On totta, että kyseisessä aiemmassa tapauksessa riitautettu rikkominen ei koskenut tietojen toimittamista myöhässä vaan itse täytäntöönpanoasetusta koskevan ehdotuksen toimittamista myöhässä.

63. Voitaisiin kuitenkin huomauttaa, että periaate, johon tuomiossa *Tilly-Sabco v. komissio* esitetyt perustelut pohjautuvat, ei perustu toimitetun asiakirjan luonteeseen, vaan se koskee pikemminkin täytäntöönpanoasetusta koskevan ehdotuksen ja alustavan esityslistan toimittamista koskevan määräajan tavoitetta. Kuten unionin tuomioistuin korosti, kyseisen määräajan ”tarkoituksena on mahdollistaa se, että hallintokomitean jäsenet voivat ennen jokaista kokousta tarkastella rauhallisesti täytäntöönpanotoimea koskevaa ehdotusta”.³⁴ Kyseinen edellytys on unionin tuomioistuimen mukaan yksi niistä olennaisista menettelysäännöistä, jotka kuuluvat menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskeviin olennaisiin muotomääräyksiin ja joiden noudattamatta jättäminen aiheuttaa kyseessä olevan toimen pätemättömyyden.³⁵

64. Käsiteltävässä asiassa unionin lainsäätäjä itse korostaa sen tärkeyttä, että on riittävästi aikaa tarkastella paitsi komission ehdotusta myös asiaa koskevia tietoja. Kuten edellä huomautettiin, perusasetuksen johdanto-osan 25 perustelukappaleessa nimittäin todetaan, että tiedot, joita jäsenvaltioille toimitetaan neuvoo-antavassa komiteassa, ovat luonteeltaan usein hyvin teknisiä ja sisältävät monimutkaisia taloudellisia ja oikeudellisia analyyskejä. Tästä syystä on niin, että ”jotta jäsenvaltioilla olisi riittävästi aikaa näihin tietoihin perehtymiseen, tiedot olisi toimitettava niille asianmukaisena ajankohtana ennen neuvoo-antavan komitean puheenjohtajan vahvistamaa kokouksen päivämäärää”.

65. Tätä taustaa vasten perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, että neuvoo-antavan komitean puheenjohtajan on toimitettava jäsenvaltioille kaikki asiaa koskevat tiedot niin pian kuin mahdollista, ja lisätään tiukka määräaika käyttämällä ilmaisua ”mutta viimeistään 10 työpäivää ennen kokousta”.

66. Tässä tilanteessa ja, kun otetaan huomioon perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdan sanamuoto ja tavoite, en näe, miksi kyseisen säännöksen rikkomisen osalta olisi tehtävä toisenlainen ratkaisu kuin se, jota unionin tuomioistuin sovelsi tuomiossa *Tilly-Sabco v. komissio*. Kyseisessä säännöksessä asetettu määräaika on olennainen menettelysääntö, joka kuuluu menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskeviin olennaisiin muotomääräyksiin ja jonka noudattamatta jättäminen aiheuttaa kyseessä olevan toimen pätemättömyyden.

67. Tarkastelen seuraavaksi kysymystä siitä, jätettiinkö säännöstä tosiasiallisesti noudattamatta käsiteltävässä asiassa.

³³ Tuomio 20.9.2017, *Tilly-Sabco v. komissio* (C-183/16 P, EU:C:2017:704, 114 kohta). Ks. myös tuomio 10.2.1998, *Saksa v. komissio* (C-263/95, EU:C:1998:47, 32 kohta).

³⁴ Tuomio 20.9.2017, *Tilly-Sabco v. komissio* (C-183/16 P, EU:C:2017:704, 102 kohta). Voitaisiin lisätä, että unionin tuomioistuin ei pitänyt merkityksellisinä komission väitteitä, joiden mukaan hallintokomitean jäsenet eivät olleet esittäneet vastalauseita komission omaksuman toimintatavan johdosta, komitean kuulemista koskevilla säännöillä pyritään komitean jäsenten oikeuksien kunnioittamisen varmistamiseen eikä niillä ole tarkoitus suojella taloudellisten toimijoiden oikeuksia ja joiden mukaan hakija ei ollut osoittanut, että jos väitettyä rikkomista ei olisi ollut, menettelyn tulos olisi ollut erilainen.

³⁵ Tuomio 20.9.2017, *Tilly-Sabco v. komissio* (C-183/16 P, EU:C:2017:704, 114 kohta).

C Täytäntöönpanoasetuksen N:o 723/2011 pätevyyttä koskevia huomautuksia

68. Käsiteltävässä asiassa myönnetään, ettei neuvoa-antava komitea saanut kaikkia asiaa koskevia tietoja 10 työpäivää ennen sen kokousta, toisin kuin perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa säädetään. Tässä tilanteessa on väistämättä pääteltävä, että kyseistä säännöstä on jätetty noudattamatta.

69. Tämän määräajan rikkomisesta seuraa, että asianomaisessa menettelyssä annettu toimi on mitätön. Käsiteltävässä asiassa tämä tarkoittaa myös sitä, että asetus N:o 723/2011 on pätemätön.

70. On totta, ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin nimenomaisesti kyseenalaista suoraan asetuksen N:o 723/2011 pätevyyttä. Sekä toisen kysymyksen b että c kohdasta kuitenkin ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt selventämään sen seurauksia, että perusasetuksen 15 artiklan 2 kohdan vaatimuksia ei noudateta. Koska tällaisen noudattamatta jättämisen välittömänä seurauksena on käsiteltävässä asiassa se, että täytäntöönpanoasetus on pätemätön, katson, ettei unionin tuomioistuin voi välttyä lausumasta tästä kysymyksestä – joka vaikuttaa joka tapauksessa sisältyvän implisiittisesti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin –, jos tähän ennakkoratkaisupyyntöön halutaan antaa hyödyllinen vastaus.

71. Kuten olen lisäksi jo edellä huomauttanut, kansalliset tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että unionin toimielimen toimet ovat pätemättömiä.³⁶ Tässä nimenomaisessa asiayhteydessä ja, kun otetaan huomioon ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämien kysymysten luonne ja se, että yleisesti ottaen on suotavaa välttää uuden ennakkoratkaisupyynnön esittäminen, ehdotan, että unionin tuomioistuin toteaa asetuksen N:o 723/2011 pätemättömäksi.

VI Ratkaisuehdotus

72. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin vastaa Hoge Raad der Nederlandenin esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

- 1 a) Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklaa, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 3 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että SEUT 263 artiklassa mainittuja tuomioistuinvalvonnan perusteita käyttäen voidaan vedota kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan Euroopan unionin toimen pätemättömyyteen, jotta unionin tuomioistuimelle esitettäisiin ennakkoratkaisupyyntö.
- 1 b) Unionin toimen lainvastaisuuteen vetoavan kantajan tehtävänä on osoittaa ensinnäkin väitteensä todennäköisyys ja toimittaa kaikki käytettävissään olevat tiedot. Mikäli kansallinen tuomioistuin tarvitsee tietoja, joita ainoastaan unionin toimielimet voivat toimittaa, viimeksi mainituilla on SEU 4 artiklan 3 kohdassa määrätyn vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla kuitenkin velvollisuus toimittaa nämä tiedot mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kansallinen tuomioistuin on niitä pyytänyt, jollei kieltäytyminen tällaisten tietojen antamisesta ole perusteltua pakottavista syistä, jotka koskevat tarvetta estää unionin toiminnalle ja itsenäisyydelle aiheutuvat rajoitteet tai suojata sen etuja.
- 1 c) Lainmukaisuutta valvova kansallinen tuomioistuin voi tarkistaa, että menettelysääntöjä on noudatettu, että riitautetun valinnan perustaksi hyväksytyt tosiseikat ovat aineellisesti paikkansapitäviä, ja myös, että toimivaltainen toimielin on ottanut huomioon kaikki merkitykselliset tosiseikat. Lainmukaisuutta valvova tuomioistuin voi myös tarkistaa, onko polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 30.11.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1225/2009 13 artiklan edellytysten arvioinnissa tehty ilmeinen virhe.

³⁶ Tuomio 22.10.1987, Foto-Frost (314/85, EU:C:1987:452, 20 kohta).

- 2 a) Asetuksen N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohtaan sisältyvää käsitettä ”kaikki asiaa koskevat tiedot” on tulkittava siten, että siihen sisältyvät huomautukset, jotka asianomaiset osapuolet ovat toimittaneet vastauksena tutkimusta koskeviin komission päätelmiin.
- 2 b) Asetuksen N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset ovat olennaisia menettelysääntöjä, jotka kuuluvat menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskeviin olennaisiin muotomääräyksiin. Näin ollen maahantuojia voi vedota asetuksen N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, jos sen esittämää vastausta ei toimitettu neuvonantavalle komitealle viimeistään 10 työpäivää ennen kokousta.
- 2 c) Polkumyyntitoimenpiteiden käyttöönotto asetuksen N:o 1225/2009 15 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan vastaisesti tekee kyseisestä toimesta mitättömän.
3. Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuonnissa asetuksella (EY) N:o 91/2009 käyttöön otetun lopullisen polkumyyntitullin laajentamisesta koskemaan Malesiasta lähetettyjen tiettyjen rauta- ja teräskiinnittimien tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Malesia, 18.7.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 723/2011 on pätemätön.